ԵՐԻՏԱՍԱՐԴ ՀԵՏԱՉՈՏՈՂԻ ԱՄԲԻՈՆ

UDC: 929: 781(479.25) Komitas + 78.083.4(479.25)

DOI: 10.54503/2579-2830-2022.1(7)-246

THE STUDY OF LULLABY GENRE AND ITS SUBTYPES: SINCE KOMITAS TO NOWADAYS

ANI HAKOBYAN*

For citation: Hakobyan, Ani. "The Study of Lullaby Genre and its Subtypes: Since Komitas to Nowadays", *Journal of Art Studies*, N 1 (2022): 246-255. DOI: 10.54503/2579-2830-2022.1(7)-246

The presented article is focused on the study of the lullaby and grounds for the existence of subtypes within the genre, which clearly differ from each other in their structure and composition principles. Observations on this subject can be seen in the works of Komitas, later in the works of musicologists Robert Atayan, Margarita Brutyan, Mushegh Aghayan, Hasmik Apinyan, as well as in the works of ethnographers Roza Grigoryan and Hripsime Pikichyan.

We attempted to combine their observations and propose our own approach, as well as to classify these groups of lullabies by type, based on a comprehensive analysis. Among other academic achievements of Komitas, it should be noted that he made the first attempt at genre classification of Armenian traditional music, in which, however, the lullaby is not yet recognized as an independent phenomenon. Komitas divided the lullabies into two groups; one of which he considered a component of women's lyrical song and the other a component of the women's work song.

This approach suggests that in the lullabies recorded by Komitas or simply heard by him in rural settings, Vardapet identifies the presence of two completely unequal groups within the same genre that performed a particular function and had specific artistic and structural content.

A significant stage in the development of Armenian ethnomusicology was Margarita Brutyan's research work, which initiated the development of genre classification. It was then that the lullaby was rightfully presented as an independent genre with a specific function and distinct musical and poetic characteristics. However, even in this case, the existence of clearly separate sub-genres within it was not taken into account.

Musicologists Mushegh Aghayan, and later Hasmik Apinyan in their articles have emphasized the presence of two typological structures in lullabies. They distinguish between improvisational lullabies and songs of other genres, where the chorus was performing the lullaby function. This is quite common phenomena; however, in our opinion, such subdivision based only on thematic indicators is incorrect.

R. Grigoryan, an ethnographer and a great expert on children's folklore, following Komitas, in fact considers this genre as a separate part of the lyrical song, while H. Pikichyan, relying on the results of several targeted scientific expeditions carried out in the second half of the 20th century, notes that three key structures are defined in lullabies: regular, improvisational and their combination. Based on the vast number of recorded samples

^{*} Researcher at the Department of Folk Music of NAS RA Institute of Arts, anifolkmusicologist@gmail.com, the article was submitted on 02.03.2022, date of review: 05.04.2022, date of acceptance for publication: 20.05.2022.

existing today, and supported by musicological analysis of the latter in terms of structure, modes, themes, text-melodic correlation, etc., we identify two subtypes within the genre of lullaby, emphasizing the similarities and differences between them.

Thus, about a hundred years ago, songs performed while rocking an infant have attracted attention; however, they were considered to be a part of a particular genre (Komitas). The attitude towards the lullaby as an independent genre of Armenian folklore was generated about a quarter of a century ago (M. Brutyan). At the present stage, using the massive material collected so far, we present our concept of the genre, according to which traditional Armenian lullabies are an independent genre according to the above criteria, which, in turn, are divided into subgenres: **standard lullabies** and **improvised lullabies**.

Key words: lullaby genre, Armenian traditional music, Komitas, women's work songs, women's lyrical songs, standard lullabies, improvised lullabies.

Introduction

Previous works addressing Armenian Iullabies have demonstrated the existence of subtypes within the genre on the basis of melodic and textual content. Although classifying Iullabies into subtypes has been proposed in the pieces of legendary Komitas, and later by Robert Atayan, Margaret Brutyan, Mushegh Aghayan, Hasmik Apinyan and ethnologists Roza Grigoryan and Hripsime Pikichyan [11, pp. 20-27] a comprehensive investigation, analysis and interpretation of these subtypes, especially in musicology, remains incomplete. This paper aims to synthesize the varying observations of these authors in order to generate a new perspective on Iullaby subtypes. In doing so, this paper proposes new terms that will clarify and reliably codify the various subtypes of Armenian Iullaby.

Lullaby genre in the interests of musicologists

The work of Komitas Vardapet in the early 20th century, laid the scientific foundations of inquiry into Armenian music. Besides collecting folklore examples – a task implemented before by other prominent intellectuals, Komitas examined musical content and was the first to propose a theoretical approach in the classification of the material. Later, R. Atayan – a specialist of Komitas formalized an entire classification system [5, pp. 7-11] of genres of Armenian musical folklore founded on the Komitas model. It should be noted that Komitas applies the term "type", equivalent to the term "genre" in French, to characterize the various modes of Armenian music in regard to thematic content and social function. Notably, Komitas did not classify the lullaby as a separate genre, but rather considered lullabies to exist within two different genres: some classified as "lyric songs" and others as women's "work songs".

Alternatively, in the 20th century musicologist Margaret Brutyan provides a varying model classification concerning Armenian folk music. Brutyan's system accounts for a range of stylistic, linguistic and thematic attributes, patterns in musical development, as well as the social contexts or practical functions of performances [3, p. 99]. Brutyan's most eminent work, *Armenian Folk Music*,

details the main genres of traditional and popular music up until contemporary times. In Brutyan's work, the lullaby is introduced as a distinct, independent genre. Brutyan states, "Some experts point out that lullabies should be included in the genre of women's work song since women put their babies to sleep as they do other necessary household chores, and that the rocking and singing required to put a baby to sleep is similiar to the degree of repetitive motion wasted in other housework". However, Brutyan maintains a position that the lullaby should be considered an independent genre, based on the premise that lullabies are "distinguishable from other songs based on their own thematic features, the uniqueness of their musical language and function" [3, p. 194].

Today many scholars, and I personally agree with M. Brutyan, that Iullabies convey a distinct genre in terms of musical content, function, melodic-textual relationship, characteristic phrasing and by their rich expression of linguistic and musical dialects conditioned by regional zones. Nevertheless, it is also necessary to consider the manifestations of Iullaby subtype in the genre. Thus, since Komitas's and Brutyan's approaches are both conceptually valid based on the ethnographic material collected in their time, I propose to unite these two models and reconsider the core features of the genre.

Until now an attempt to subtype the lullabies, but in a different approach, was done by musicologist Mushegh Aghayan [1, pp. 39-51]. His approaches were continued in scientific interests and articles of musicologist Hasmik Apinyan [2, pp. 165-175]. Her observations were more fundamental and purposeful, but unfortunately incomplete, because of her death. She divided lullabies into two *typical constructions* [2, p. 166].

In the first group, H. Apinyan rightly classifies the improvisational style lullabies that could be sung for that moment and be forgotten. But in a strange way to us as an example, among other right samples, presents a lullaby from stable subtype which was secondary recorded nearly 60 years later by other collector and informant [10, p. 58].

In the second group, the samples classified according to the thematic collaboration with other genres. According to musicologists those types of songs are nearer to be called historical, lament or other genres than lullabies, because only in refrain parts we can "indicate" that it is sung for making child asleep.

We think thematic pleadings are inevitable, moreover, it is a "compulsory" phenomenon in folklore and sub typing any genre by that aspect is unacceptable for us.

Lullaby genre in the interests of linguists

Historically speaking, ethnographic documentation of Armenian folk music initially only entailed text without musical notation. By the middle of the 20th century, there existed a large amount of folklore textual materials devoted to the theme of children. This data was enriched by a number of targeted expeditions

conducted by ethnologist and scholar of children's folklore Roza Grigoryan [4]. In her book Grigoryan divides children's folklore into several subgroups, most of which are songs performed for making babies to sleep. Echoing Komitas, Grigoryan presents cradle songs as part of the "lyrical genre" and also adds: "...many of these songs are fixed, exciting compositions containing a wide range of content and a diverse profile of expressions" [4, p. 33]. Furthermore, Grigoryan also partially had spoken about that the songs performed to put children to sleep can be either fixed or improvised using an array of folkloric motives: bearing in both cases the stamp of traditional thinking and the features of a unified genre.

This latter idea was more thoroughly developed by ethnologist Hripsime Pikichyan, who based her findings upon a huge amount of new ethnographic material retrieved by targeted expeditions conducted by the National Academy of Sciences throughout the Republic of Armenia. Contrary to Grigoryan's intrest in fixed types, Pikichyan focused on songs that mothers improvised in the act of putting their children to sleep. Pikichyan indicates that, "The Iullabies singing in Armenia are diverse in style and are generally fixed or improvised in structure" [11, p. 20].

The differences and similarities in lullaby subgenres

Now as we have a general history of how the lullaby genre was introduced by musicologists and how linguists have classified lullabies, let us examine the aesthetic attributes of each respective subtype. By the way, we also found observations of two fundamentally different subtypes of cradle songs in other cultures, too [12].

Let us now present the musical characteristic traits that are observed in subgenres: by emphasizing similarities and differences between them.

Let us start with the similar traits:

- Function
- characteristic
- preferred modes (mainly Aeolian)
- stable rhythm (sometimes)
- textual motif (formulaic text)
- praise, devotion, exaggeration to the child
- repetitive words or phrases
- unrelated topics, and as a result
- songs that border two or more genres

As mentioned by Komitas, the songs of Armenian villagers are insepa-rable from their place and context. Whether of social, labor or spiritual significance, genres of folklore provide a mirror into imaging the lifestyle of its creators [6, pp. 30-31]. Additionally, we can confidently say that the lullaby, as a phenomenon, existed before even the concept of nation and national thinking. As national thought and its corresponding course of cultural development emerged in history, lullabies

became to reflect the most exemplary expression of traditional art. Lullabies have been sung by all nations, it exists there where birth and life exist.

The nature of lullabies, regardless of subgenre, is derived from the function of the genre which is to sooth a child to sleep. Consequently, these songs are characterized by the melodiousness and smoothness of the melody, the tranquil rhythm.

We have examined more than 100 lullabies and we can conclude that, again regardless of subgenre, usually Aeolian mode with inversions is used in those songs.

The textual motifs of Lullabies are the elemental expressions, phrases and words that comprise the genre. There are general wandering phrases ("tree leaves as blankets over you", "wind is for lull you", "bird will give you milk", "but it does not love you enough to feed", etc...). The same phenolmenon is fixed by linguist Hasmik Matikyan in English lullabies too [9, pp. 228-229].

Additionally, praising the child, sometimes exaggerated to extremes, seem to be an essential part of performing a lullaby. Singers express their unique blessings and boundless sentiments to the baby, comparing it with the eternal wonders in nature: the Sun, the Moon, and the stars [7, pp. 234-239].

Duplicate-syllables and duplicate words are typical features in these songs. These duplicates are so important that locals give the genre name by those words: "nana" or "ninri" in Lori, "lay-lay" in Vayots Dzor, "ruri" in Sasun, "hayrur" in Shatakh, etc... Duplicates and duplicate words are one of the most important elements of lullabies if we consider that singers often sing freely in the thematic sense, and may often deviate from the original theme. For instance, the singer of a lullaby can wander into the thematic material from other genres such as historical legends, love songs, and lament, as well. In these cases, the duplicate-syllables function to summarize and complete the singer's thoughts by "returning" them to the lullaby itself, fulfilling its desired function of sleeping the child.

The differences between the subgenres of the study are as follows:

- structure
- duration (size of song)
- range (diapason)
- musical and textual bodies and their connection
- the "deviating" theme

It is known that regardless to genre traditional songs are inherited through the oral tradition. The same is with *stable* lullabies: they were created in history by talented singers, accepted by listeners, admired, circulated via repetition, undergone changes and formalized to become fixed, stable, complete songs. Their historical precedence is affirmed by their melodicism as well as in their poetics composed of ancient folk formulas. They contain textual imagery and memories of vivid historic geography, events and tragedies. The songs of traditionally transmitted, *stable* subgenre are adhering a constant structure containing 5 or 7-8 lines per stanza. Furthermore, *stable* lullabies are typically sung in a wide range.

The lullabies classified in the *improvisational* subgenre were collected mostly in the second half of the 20th century throughout the Republic of Armenia. I have already published a study on the basis of 34 improvised lullabies collected in Vayots Dzor [8, pp. 116-123]. Based on that study we can conclude that the characteristic traits of the improvisational include: duplicate syllables and words, child praising expressions, as well as information about family members and descriptive narrations of the household, and their own emotional mood. In terms of the melodic content, the improvised lullabies are exhibiting a small range of a di-chord, tri-chord or tetra-chord. The melodic lines do not contain leaps and the songs are often structured via repeating melodic and rhythmic figures.

Conclusion

Thus, the songs that accompanied the child's sleeping process earned attention about a century ago. At first step that songs were classified in some genres (Komitas). The lullaby as a separate genre was introduced about a quarter of a century ago (M. Brutyan). Currently, using the large material collected to date, we analyzed and introduced our concept of lullaby genre. According to which traditional Armenian lullabies are both independent and at the same time divided into subtypes: *stable and improvisational lullaby songs*.

In conclusion, different scholars have classified the practice of lullabies in different theoretical and conceptual terms. Using the ethnographic material we have thus far this research wished to reinforce and further build upon the typological models presented by Komitas, R. Atayan, M. Aghayan, H. Apinyan, M. Brutyan, R. Grigoryan and H. Pikichyan. In doing so, this research substantiated that Armenian lullabies should be conceived as an independent genre containing two subgenres: *fixed*, *stable* songs inherited through oral transmission, and *improvisational* songs realized in the moment of cradling the baby to sleep.

References

- 1. Աղայան Մ., Մի ակնարկ ժողովրդական օրորների մասին («Նանա»-ներ), Տեղեկագիր հայկական ՍՍՌ գիտությունների Ակադեմիայի, Երևան, 1948, N 8, էջ 39-51։
- 2. Ափինյան Հ., Օրորոցային երգի ժանրը Շիրակի ժողովրդական երգարվեստում, Գիտական աշխատություններ, III հատոր, էջ 165-175։
- 3. Բրուտյան Մ., Հայ ժողովրդական երաժշտական ստեղծագործություն, Երևան, «Ամրոց գրուպ», 2004։
- 4. Գրիգորյան Ռ., Հայ ժողավրդական օրորոցային և մանկական երգեր, Երևան, ՀՍՍՀ ԳԱ հրատարակչություն, 1970։
- 5. Կոմիտաս, Երկերի ժողովածու, հատոր 10, կազմեց և ծանոթագրեց Ռ. Աթայան, խմբ. Ռ. Աթայան, Գ. Գյոդակյան, Երևան, ՀՀ ԳԱԱ «Գիտություն» հրատ., 2000։
- 6. Կոմիտաս, Հոդվածներ և ուսումնասիրություններ, կազմեց Ռ. Թերլեմեզյանը, Երևան, 1941։

- 7. Հակոբյան Ա., Օրինանքն ու անեծքը իբրև բանաձևային բանահյուսության տեսակ հայ օրորներում, Երիտասարդ հայ արվեստաբանների գիտական XI նստաշրջանի նյութեր, Երևան, ՀՀ ԳԱԱ «Գիտություն» հրատ., 2017, էջ 234-239:
- 8. Հակոբյան Ա., Վայոց Ձորի օրորների երաժշտական բարբառի հետազոտության փորձ՝ 33 և մեկ օրորերգի օրինակով, Երիտասարդ հայ արվեստաբանների գիտական XII նստաշրջանի նյութեր, Երևան, 2018, էջ 116-123։
- 9. Մատիկյան Հ., Բանահյուսական օրորոցային տեքստի արարման միջավայրը, ՀՀ ԳԱԱ ՇՀՀ, հատոր 23, 2020, N 1, էջ 228-229։
- 10. Ժողովրդական երգեր. Ազգագրական ժողովածու, h. I, Շիրակի երգեր։ Հավաքեցին ֆոնոգրաֆով Մելիքյան Սպ. և Տեր-Ղևոնդյան Ան.։ Ձայնագրեց Սպիրիդոն Մելիք-յան, Թիֆլիս, 1917, 152 երգ, պարերգ և խաղ։
- 11. Պիկիչյան Հ., Երաժշտությունը հայոց ավանդական առտնին և տոնածիսական կյանքում, Երևան, «Ամրոց գրուպ», 2012։
- 12. https://www.bbc.co.uk/sounds/play/p012183s BBC, The documentary // Lullabies in the Arab World//, 1:50-րդ րոպեից այլազգի օրորներում ենթատեսակների մասին (կայքից օգտվելու օր ժամ՝ 16.03.2020, 18:43)։

References

- 1. Aghayan M., Mi aknark jhoghovrdakan o'rorneri masin («Nana»-ner), Teghekagir haykakan SSR' gitut'yunneri Akademiayi, Erevan, 1948, N 8, e'j 39-51.
- 2. Ap'inyan H., O'rorocayin ergi jhanry' Shiraki jhoghovrdakan ergarvestowm, Gitakan ashxatut'yunner, III hator, e'j 165-175.
- 3. Brutyan M., Hay jhoghovrdakan erajhshtakan steghc'agorc'ut'yun, Erevan, «Amroc grup», 2004.
- 4. Grigoryan R'., Hay jhoghavrdakan o'rorocayin ev mankakan erger, Erevan, HSSH GA hrat., 1970.
- 5. Komitas, Erkeri jhoghovac'u, hator 10, kazmec ev c'anot'agrec R'. At'ayan, xmb. R'. At'ayan, G. Gyodakyan, Erevan, HH GAA «Gitut'yun» hrat., 2000.
- 6. Komitas, Hodvac'ner ev usumnasirut'yunner, kazmec R'. T'erlemezyany', Erevan, 1941.
- 7. Hakobyan A., O'rhnanqn u anec'qy' ibrev banad'evayin banahyusut'yan tesak hay o'rornerum, Eritasard hay arvestabanneri gitakan XI nstashrjani nyut'er, Erevan, HH GAA «Gitut'yun» hrat., 2017, e'j 234-239.
- 8. Hakobyan A., Vayoc D'ori o'rorneri erajhshtakan barbar'i hetazotut'yan p'ord' 33 ev mek o'rorergi o'rinakov, Eritasard hay arvestabanneri gitakan XII nstashrjani nyut'er, Erevan, 2018, e'j 116-123.
- 9. Matikyan H., Banahyusakan o'rorocayin teqsti ararman mijavayry', HH GAA ShHH, hator 23, 2020, N 1, e'j 228-229.
- 10. Jhoghovrdakan erger. Azgagrakan jhoghovac'u, h. I, Shiraki erger: Havaqecin fonografov Meliqyan Sp. ev Ter-Ghevondyan An.: D'aynagrec Spiridon Meliqyan, T'iflis 1917, 152 erg, parerg ev xagh.
- 11. Pikichyan H., Erajhshtut'yuny' hayoc avandakan ar'tnin ev tonac'isakan kyanqum, Erevan, «Amroc growp», 2012.

12. https://www.bbc.co.uk/sounds/play/p012183s BBC, The documentary//Lullabies in the Arab World//, 1:50-rd ropeic aylazgi o'rornerum ent'atesakneri masin (kayqic o'gtvelu o'r jham' 16.03.2020, 18:43).

ՕՐՈՐԻ ԺԱՆՐԻ ԵՎ ՆՐԱ ԵՆԹԱՏԵՍԱԿՆԵՐԻ ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՈՒԹՅՈՒՆԸ. ԿՈՄԻՏԱՍԻՑ ՑԱՅՍՕՐ

ԱՆԻ ՀԱԿՈԲՅԱՆ*

Հղման համար. Հակոբյան, Անի։ «Օրորի ժանրի և նրա ենթատեսակների ուսումնասիրությունը. Կոմիտասից ցայսօր»։ *Արվեսփագիփական հանդես*, N 1 (2022)։ 246-255. DOI։ 10. 54503/2579-2830-2022.1(7)-246

Հոդվածը նվիրված է օրորի ժանրի ուսումնասիրությանը, ինչպես նաև դրա ներսում գոյություն ունեցող միմյանցից կառուցվածքով ու շարադրման սկզբունքներով հստակ տարբերվող ենթատեսակների գոյության փաստի հիմնավորմանը։ Երևույթի նախնական դիտարկումներ կարելի է տեսնել դեռևս երաժշտագետներ Կոմիտասի, ապա Ռոբերտ Աթայանի, Մարգարիտ Բրուտյանի, Մուշեղ Աղայանի, Հասմիկ Ափինյանի, ինչպես նաև ազգագրագետներ Ռոզա Գրիգորյանի, Հռիփսիմե Պիկիչյանի աշխատություններում։ Մենք դրանք մեկտեղել և առաջարկել ենք սեփական մոտեցումը, ինչպես նաև համապարփակ վերլուծության հիման վրա դասակարգել ենք օրորոցային երգերի այս խմբերը՝ ըստ տեսակների։

Հայ ավանդական երաժշտության ժանրային բաժանման առաջին քայլը, ի թիվս այլ գիտական նվաճումների, կատարեց Կոմիտասը։ Ըստ նրա՝ օրորը առանձին ժանր չէ. դրանց մի խումբը մաս է կազմում կանանց աշխատանքային երգերի, մյուսը՝ քնարական երգերի։ Նման մոտեցումը հուշում է, որ արդեն իսկ Կոմիտասի գրառած կամ թեկուզ գեղջկական միջավայրում լսած օրորներում Վարդապետը նկատել է նույն գործառույթն ուղեկցող ժանրում գեղարվեստականությամբ և կառուցվածքով անհամարժեք երկու խմբերի գոյության հանգամանքը։ Մենք, հիմք ընդունելով այսօր ձեռքի տակ ունեցած ձայնագրված նմուշների ահռելի քանակը, դրանց երաժշտագիտական վերլուծությունը՝ ըստ կառուցվածքի, ձայնակարգի, թեմատիկայի, խոսք-մեղեդի կապի և այլ ցուցիչների, առանձնացնում ենք օրորի ժանրի երկու ենթատեսակ՝ ընդգծելով այդ խմբերում առկա ընդհանրություններն ու տարբերությունները։

Այսպիսով, երեխային քնեցնելու գործառույթն ուղեկցող երգերն իրենց տեսակներով շուրջ մեկ դար առաջ արժանացել են ուշադրության՝ համարվելով, սակայն, այս կամ այն ժանրի մաս կազմող (Կոմիտաս), իսկ իբրև ինքնուրույն ժանր հայ ֆոլկլորագիտության մեջ օրորը ներկայացավ շուրջ քառորդ դար

^{*} ՀՀ ԳԱԱ արվեստի ինստիտուտի ժողովրդական երաժշտության բաժնի գիտաշխատող, anifolkmusicologist@gmail.com, հոդվածը ներկայացնելու օրը՝ 02.03.2022, գրախոսելու օրը՝ 05.04.2022, տպագրության ընդունելու օրը՝ 20.05.2022:

առաջ (Մ. Բրուտյան)։ Այս փուլում, օգտվելով մինչ օրս հավաքված ստվար նյութից, ներկայացնում ենք ժանրի վերաբերյալ մեր հայեցակարգը, ըստ որի, հայ ավանդական օրորները վերը հիշատակված չափանիշներով և՛ ինքնուրույն են, և՛ բաժանվում են ենթատեսակների՝ *կայունացած օրորներ* և *հանպատրաս- սրից հորինված օրորելու երգեր*։

Բանալի բառեր՝ օրորի ժանր, հայ ավանդական երաժշտություն, Կոմիտաս, կանանց քնարական երգեր, կանանց աշխատանքային երգեր, կայունացած օրորներ, հանպատրաստից հորինված օրորներ։

ИЗУЧЕНИЕ ЖАНРА КОЛЫБЕЛЬНОЙ И ЕГО ПОДВИДОВ: ОТ КОМИТАСА ДО НАШИХ ДНЕЙ

АНИ АКОПЯН*

Для цитирования: Акопян, Ани. "Изучение жанра колыбельной и его подвидов: от Комитаса до наших дней". *Искусствоведческий журнал*, N 1 (2022): 246-255. DOI: 10.54503/2579-2830-2022. 1(7)-246

Настоящая статья посвящена изучению жанра колыбельной и обоснованию существования подвидов внутри жанра, явно отличающихся друг от друга по своему строению и принципам композиции. Этот вопрос рассматривается в работах Комитаса, позднее – музыковедов Роберта Атаяна, Маргариты Брутян, Мушега Агаяна, Асмик Апинян, а также этнографов Розы Григорян и Рипсиме Пикичян. Мы постарались обобщить эти подходы и предложить свой, а также классифицировать эти группы колыбельных по типам на основе комплексного анализа.

Среди прочих научных достижений Комитаса ему принадлежит первая попытка жанровой классификации армянской традиционной музыки, в которой, впрочем, интересующий нас жанр еще не представлен в виде самостоятельного явления. Комитас подразделяет колыбельные на две группы, одна из которых является составляющей жанра женской лирической песни, вторая – жанра женской трудовой песни. Подобный подход позволяет предположить, что в колыбельных, записанных Комитасом или просто услышанных им в деревенском быту, выявляются две совершенно не равнозначные по своему художественному значению и структуре группы внутри одного жанра, выполняющего конкретную функцию.

-

^{*} Научный сотрудник отдела народной музыки Института искусств НАН РА, anifolkmus icologist@gmail.com, статья представлена 02.03.2022, рецензирована 05.04.2022, принята к публикации 20.05.2022.

Взяв за основу огромное число существующих сегодня записанных образцов и опираясь на музыковедческий анализ последних в соответствии со структурой, ладом, тематикой, текстово-мелодической связью и т.д., мы выделяем два подвида в жанре колыбельной песни, подчеркивая сходство и различие этих групп.

Таким образом, около ста лет назад песни, сопровождающие процесс убаюкивания ребенка, привлекли к себе внимание, вместе с тем они рассматривались как составляющая часть того или иного жанра (Комитас). Отношение к колыбельной песне как к самостоятельному жанру армянского фольклора сформировалось около четверти века назад (М. Брутян). На основе собранного к настоящему времени обширного материала в статье представлена наша концепция жанра, согласно которой традиционные армянские колыбельные песни по вышеназванным критериям являются самостоятельным жанром, в свою очередь, подразделяющимся на подвиды: *стандартные колыбельные песни* и колыбельные песни импровизационного типа.

Ключевые слова: жанр колыбельной, армянская традиционная музыка, Комитас, женские лирические песни, женские трудовые песни, стандартные колыбельные песни, колыбельные песни импровизационного типа.